

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22
Version: 1.6.0

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn: LIP Referencemørtel**Unik formelidentifierare (UFI):** X470-E0J2-F00A-RMXY

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Rekommenderad användning: Murbruk.
För detaljerad specifikation se tekniska datablad.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatabladet

Leverantör

Företag: LIP Sverige AB
Adress: Korgvidegränd 1-3
Postnr: 162 44
Ort: Vällingby
Land: SVERIGE
E-post: infosverige@lip.dk
Telefon: + 46 (0)8-250070
Fax: + 46 (0)8-250071

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112 - begär Giftinformation.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

CLP-klassificering: Skin Irrit. 2;H315
Eye Dam. 1;H318**Allvarligaste skadliga effekterna:** Irriterar huden. Orsakar allvarliga ögonskador. Frätande i blandad form.

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22
Version: 1.6.0

2.2 Märkningsuppgifter

Piktogram

Signalord: Fara**Innehåller****Ämne:** Portlandcement; Kalciumhydroxid;**Faroangivelser**

H315 Irriterar huden.

H318 Orsakar allvarliga ögonskador.

Skyddsangivelser

P101 Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.

P102 Förvaras oåtkomligt för barn.

P280 Använd skyddshandskar/ögonskydd/ansiktsskydd.

P305+351+338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

P310 Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.

Tilläggsinformation

Innehåller en reducerande komponent som reducerar mängden lösligt krom VI. Den reducerande komponenten är aktiv vid förvaring på torr plats under 12 månader efter angivet paketeringsdatum. Vid förvaring under fuktiga förhållanden, t.ex. på byggplatser, avtar kromreduceringseffekten. Öppnad förpackning skall förslutas tätt efter användning och produkten skall förbrukas så snart som möjligt.

2.3 Andra faror

PBT/vPvB: Kräver ingen utvärdering eftersom produkten endast innehåller oorganiska ämnen. Hormonstörande egenskaper: Inga kända.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Ämne	CAS-nr./ EG-nr./ REACH reg. nr.	Koncentration	Noteringar	CLP-klassificering
Kvarts	14808-60-7 238-878-4	80 - 90 %	25	
Portlandcement	65997-15-1 266-043-4	5 - 10 %	28	Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H335
Kalciumhydroxid	1305-62-0 215-137-3 01-2119475151-45	5 - 10 %		Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H335

Se avsnitt 16 för kompletta texter i H- / EUH-fraser.

25 = Inte andningsbar

28 = Ämnet omfattas av förordning 1907/2006/EU, bilaga XVII avseende begränsningar.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inhalation: Sök frisk luft, skölj ur munnen och fräs ur näsan noggrant. Sök läkare i händelse av bestående obehag.

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22
Version: 1.6.0

Förtäring:	Skölj munnen noga och drick 1-2 glas vatten i små klunkar. Framkalla ej kräkning. Sök omedelbart läkare.
Hudkontakt:	Avlägsna förorenade plagg. Tvätta huden med vatten. Sök läkare i händelse av bestående obehag.
Ögonkontakt:	Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 15 minuter. Ta bort eventuella kontaktlinser. Håll ögonlocken vitt uppspärade under spolningen så att inget fastnar under dem. Sök läkare efter den initiala spolningen. Fortsätt skölja tills medicinsk personal tar över.
Allmänt:	Vid kontakt med läkare, visa säkerhetsdatablad eller etikett.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Kontakt med ögonen kan orsaka svåra frätskador, smärta, tårbildning och kramper i ögonlock. Risk för allvarliga ögonskador/synskador. Inandning av damm kan orsaka irritation i de övre luftvägarna. Hudirriterande - kan orsaka rodnad.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandlas symtomatiskt. Kräver ingen speciell, omgående behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel: Produkten är inte direkt antändbar. Välj släckningsmedel baserat på omgivande eldsvåda.

Olämpliga släckmedel: Använd inte vattenstråle då det kan sprida branden.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Produkten är inte antändlig vid direkt inverkan av låga. Undvik att andas ångor och gaser - andas in frisk luft.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Använd endast självförsörjande andningsutrustning tillsammans med skyddsdräkt om (nära) kontakt är trolig. Avlägsna behållare från det farliga området om så kan ske utan risk. Undvik inandning av ångor och rökgaser - sök frisk luft.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal: Stå i motvind/håll avstånd till källan. Använd handskar. Bär skyddsglasögon vid risk för damm i ögonen.

För räddningspersonal: Utöver ovanstående: Skyddsutrustning som uppfyller EN 368, typ 3 rekommenderas.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik att låta spill nå avlopp och/eller ytvatten.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Sopa upp/samla in spill för eventuell återanvändning eller placera i lämplig avfallsbehållare. Använd vattendimma för att binda damm. Torka upp mindre spill med en trasa.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för typ av skyddsutrustning. Se avsnitt 13 för mer information om avfallshantering.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22
Version: 1.6.0

Använd produkten under väl ventilerade förhållanden. Rinnande vatten och ögondusch måste finnas tillgängligt. Tvätta händerna före raster, före toalettbesök och efter avslutat arbete.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras säkert, oätkomligt för barn och avskilt från livsmedel, djurfoder, mediciner etc. Förvaras torrt.

7.3 Specifik slutanvändning

Inga.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Gräns för exponering i arbetet

Ämnesnamn	Tidsperiod	ppm	mg/m ³	fiber/cm ³	Kommentar	Anm
Kvarts	KGV					
Kvarts	NGV		0,1		respirabelt damm	C, M
Kalciumhydroxid	KGV		4		Respirabel fraktion.	
Kalciumhydroxid	NGV		1		Respirabel fraktion.	
Damm, oorganiskt	KGV				Exponeringsbegränsning med avseende på: Damm, oorganiskt	
Damm, oorganiskt	NGV		5		Inhalerbar fraktion. Exponeringsbegränsning med avseende på: Damm, oorganiskt	
Damm, oorganiskt	NGV		2,5		Respirabel fraktion. Exponeringsbegränsning med avseende på: Damm, oorganiskt	

C = Ämnet är cancerframkallande.

M = Medicinska kontroller kan krävas för hantering av ämnet. Se vidare föreskrifterna om medicinska kontroller i arbetslivet.

KGV = Korttidsvärde

NGV = Nivågränsvärde

Mätmetoder:

Att de yrkeshygieniska gränsvärdena inte överskrids kan kontrolleras med hjälp av mätningar.

Rättslig grund:

Hygieniska gränsvärden AFS 2018:1, AFS 2020:6 och 2022:5 (Ursprungs- och ändringsföreskrifter).

PNEC

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Extrapoleringsmetod	Anmärkning
PNEC vatten (sötvatten)	0,49 mg/l			

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22

Version: 1.6.0

PNEC vatten (havsvatten)	0,32 mg/l			
PNEC jord	1080 mg/kg			
PNEC STP (avloppsreningsverk)	3 mg/l			

DNEL - arbetare

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Exponering	Värde	Bedömningsfaktor	Dosdeskriptor	Huvudstötparameter	Anmärkning
Inhalering DNEL (akut/kortfristig exponering - lokal påverkan)	4 mg/m ³				
Inhalering DNEL (långfristig exponering - lokal påverkan)	1 mg/m ³				

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder:

Den personliga skyddsutrustning som anges nedan ska användas.

Personlig skyddsutrustning, skyddsglasögon/ansiktsskydd:

Bär skyddsglasögon/ansiktsskydd. Skyddsglasögon ska uppfylla EN 166.

Personlig skyddsutrustning, hudskydd:

Bär overall med huva.

Personskyddsutrustning, handskar:

Använd handskar. Typ av material: Plast/ Gummi. Penetreringstiden har inte fastställts för produkten. Byt handskar ofta. Handskar ska uppfylla EN 374. En handskes lämplighet och hållbarhet är beroende på användningen, t.ex. hur ofta den används och hur länge den kommer i kontakt med ämnet, handskmaterialets tjocklek, funktion och kemisk motståndskraft. Kontakta handskleverantören för rådgivning.

Personlig skyddsutrustning, andningsskydd:

Använd processventilation. Om det inte är möjligt ska du använda andningsutrustning. Filtertyp: P. Andningsskydd ska uppfylla en av följande standarder: EN 136/140/145.

Begränsning av miljöexponeringen:

Säkerställ att lokala bestämmelser för utsläpp efterlevs.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Parameter	Värde/enhet
Tillstånd	Pulver
Färg	Grå
Lukt	Luktfri
Löslighet	Blandbar med följande: Vatten.

Parameter	Värde/enhet	Anmärkningar
Luktröskel	Data saknas	
Smältpunkt	Data saknas	
Fryspunkt	Data saknas	
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Data saknas	
Brandfarlighet (fast form, gas)	Data saknas	
Brännbarhetsgräns	Data saknas	
Explosionsgränser	Data saknas	
Flampunkt	Data saknas	

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemörtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22

Version: 1.6.0

Självantändningstemperatur		Ger ej spontant upphov till brand
Sönderfallstemperatur	Data saknas	
pH (brukslösning)	Data saknas	
pH (koncentrerad)	Data saknas	
Kinematisk viskositet	Data saknas	
Viskositet	Data saknas	
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	Data saknas	
Ångtryck	Data saknas	
Densitet	Data saknas	
Relativ densitet	Data saknas	
Ångdensitet	Data saknas	
Relativ densitet (sat. luft)	Data saknas	
Partikelegenskaper	Data saknas	

9.2 Annan information

Övrig information: Inga.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Reagerar under värmeutveckling med följande: Syror. Halten kromreducerande ämnen minskar med tiden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil förutsatt att den används i enlighet med leverantörens anvisningar.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Inga kända.

10.5 Oförenliga material

Syror.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga kända.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Akut oral toxicitet:

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Råtta	LD50		> 2000 mg/kg		OECD 425	

Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Akut dermal toxicitet:

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Kanin	LD50		> 2500 mg/kg		OECD 402	

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22
Version: 1.6.0

Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Akut inhalationstoxicitet: Produkten behöver inte klassificeras. Testdata finns ej tillgängligt.

Frätskada/irritation på huden

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Kanin				Irriterande	OECD 404	

Hudirriterande - kan orsaka rodnad.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
				Frätande		

Kontakt med ögonen kan orsaka svåra frätskador, smärta, tårbildning och kramper i ögonlock. Risk för allvarliga ögonskador/synskador.

Andningssensibilisering eller hudsensibilisering

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
				Icke-sensibiliserande		

Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Mutagenitet i könsceller

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Bakterier				Inga mutationer har observerats.	OECD 471	

Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Cancerframkallande

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Human				Ingen cancerframkallande verkan har upptäckts.		

Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

Reproduktionstoxicitet: Produkten behöver inte klassificeras. Testdata finns ej tillgängligt.

Enstaka STOT-exponering: Inandning av damm kan orsaka irritation i de övre luftvägarna. Produkten behöver inte klassificeras. Testdata finns ej tillgängligt.

Upprepad STOT-exponering: Produkten behöver inte klassificeras. Testdata finns ej tillgängligt.

Fara vid aspiration: Produkten behöver inte klassificeras. Testdata finns ej tillgängligt.

11.2 Information om andra faror

Hormonstörande egenskaper: Inga kända.

Annan giftig inverkan: Inga kända.

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22

Version: 1.6.0

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Kalciumhydroxid, cas-no 1305-62-0

Organism	Sorter	Exponeringstid	Testtyp	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Fisk			96hLC50	50,6 - 457 mg/l			
Kräftdjur			48hEC50	49,1 mg/l			
Alger			72hEC50	184,57 mg/l			
Kräftdjur			14dNOEL	32 mg/l			
Alger			72hNOEC	48 mg/l			

Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Förväntas inte vara biologiskt nedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Förväntas inte att lagras i biomassa.

12.4 Rörlighet i jord

Härdar till en fast och orörlig massa. Testdata finns ej tillgängligt.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Kräver ingen utvärdering eftersom produkten endast innehåller oorganiska ämnen.

12.6 Hormonstörande egenskaper

Inga kända.

12.7 Andra skadliga effekter

Inga kända.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Undvik utsläpp i avloppssystem eller till ytvatten. Om denna produkt blir ett avfall i det tillstånd som den levererats uppfyller den kriterierna för farligt avfall (direktiv 2008/98/EU). Samla upp spill och avfall i slutna och täta behållare för avfallshantering på lokal återvinningsstation för farligt avfall.

Härdad cement är ofarligt avfall. Kontakta lokala myndigheter för instruktioner om hantering. Använd nedanstående kod för avfallsregistrering.

Tom, rengjord förpackning ska sopsorteras för återvinning. Icke rengjord förpackning ska sopsorteras enligt lokala avfallsbestämmelser.

Avfallskategori:

EWC-kod: Beror på verksamhetsområde och användning, t.ex. 17 01 06* Blandningar eller separata fraktioner av betong, tegel, klinker och keramik som innehåller farliga ämnen
EWC-kod: 15 02 02* Absorbermedel, filtermaterial (även oljefilter som inte anges på annan plats), torkdukar och skyddskläder förorenade av farliga ämnen

Härdad produkt:

EWC-kod: 17 01 07 Andra blandningar av betong, tegel, klinker och keramik än de som anges i 17 01 06
15 02 03 Andra absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder än de som anges i 15 02 02

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22
Version: 1.6.0

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	Ej tillämpligt.	14.4 Förpackningsgrupp:	Ej tillämpligt.
14.2 Officiell transportbenämning:	Ej tillämpligt.	14.5 Miljöfaror:	Ej tillämpligt.
14.3 Faroklass för transport:	Ej tillämpligt.		

14.6 Särskilda skyddsåtgärder

Inga.

14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

Ej tillämpligt.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Speciella villkor: Produkten omfattas av förordning 1907/2006/EG, bilaga XVII (47) gällande begränsningar.

Omfattas av:

Arbetskyddsstyrelsens föreskrifter om första hjälpen och krisstöd.
Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om minderårigas arbetsmiljö.
Arbetsmiljöverkets författningssamling, Kvarts - stendamm i arbetsmiljön.

Ungdomar under 18 år får inte yrkesmässigt använda eller exponeras för produkten om andningsskydd krävs. Ungdomar som fyller minst 16 år under kalenderåret är undantagna denna regel om produkten ingår som ett nödvändigt led i en utbildning.

Endast för användning under den period då halten vattenlösligt krom i cementen understiger 2 mg/kg torr cement.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Övrig information: Kemikaliesäkerhetsvärdering har inte utförts.

AVSNITT 16: Annan information

Versionshistorik och ändringsindikationer

Version	Omarbetad	Ansvarig	Ändringar
1.6.0	2023-08-22	Bureau Veritas HSE / JOJ	8,16

Förkortningar:
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity
PNEC: Predicted No Effect Concentration
DNEL: Derived No Effect Level

Övrig information: Detta säkerhetsdatablad har utarbetats för och gäller uteslutande för denna produkt. Det baseras på vår aktuella kunskap samt den information som leverantören har lämnat om produkten vid tidpunkten för utarbetandet. Säkerhetsdatabladet uppfyller gällande lagar om utarbetande av säkerhetsdatablad i enlighet med 1907/2006/EC (REACH) inkluderat efterföljande ändringar.

Utbildningsråd: En förutsättning är att ha grundliga kunskaper om detta säkerhetsdatablad.

Klassificeringsmetod: Beräkning baserad på riskerna för kända komponenter.

Säkerhetsdatablad

LIP Referencemørtel

Ersätter datum: 2023-07-06

Omarbetad: 2023-08-22
Version: 1.6.0

Faroangivelser

H315	Irriterar huden.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.

SDS har utarbetats av

Företag:	Bureau Veritas HSE A/S
Adress:	Oldenborggade 25 - 31
Postnr:	7000
Ort:	Fredericia
Land:	DANMARK
E-post:	infohse@bureauveritas.com
Telefon:	+45 77 31 11 00

Land: SE